

Føringer for innhold i SFO

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 26.10.2015

Utdrag fra Stavanger kommune Kvalitetsplan for SFO 2011–2015

"Fokusområdene i Kvalitetsplan for SFO 2011–2015 er:

1. Sosial kompetanse gjennom lek
2. Kultur, idrett og friluftsliv
3. Omsorg og trygghet

Alle skolefritidsordningene er forpliktet til å arbeide etter fokusområdene i Kvalitetsplan for SFO 2011–2015. Samtidig kan skolene utarbeide lokale kvalitetsplaner, også på SFO-området.

Rådmannen vil initiere møter, kurs, seminarer og andre samlinger knyttet direkte opp mot fokusområdene. Samtidig vil resultater innenfor hvert av fokusområdene bli etterspurt årlig.

Eksempel på utforming av fokusområdet Sosial kompetanse gjennom lek (utdrag):

Målsetting

Barn i SFO skal stimuleres til sosial samhandling gjennom ulike aktiviteter og lekeformer.

Lekens motiv og mål

Leken er barnas viktigste aktivitet. Gjennom leken får barna bearbeidet opplevelser og følelser. Leken gir erfaringer og opplevelser sammen med andre barn. Samtidig får de prøve ut ulike roller i leken. I pedagogikken er lek en viktig faktor i barns utvikling og læring.

- Leken er barnas dominerende virksomhet
- Gjennom leken utvikler barnet seg sosialt, motorisk og mentalt

- Barnet henter innholdet til leken fra det virkelige liv, og leken er en forberedelse til voksenlivet
- Leken er et middel til å utvikle erkjennelse og viten
- Gjennom leken bearbeider barnet problemer og inntrykk som det møter i hverdagen

SFO som arena for utvikling av sosial kompetanse

Gjennom leken får barn en særskilt mulighet til å lære seg å kommunisere og samhandle med andre. SFO blir dermed en viktig læringsarena for utvikling av barns evne til positiv samhandling med jevnaldrende og voksne. Forskning definerer ferdighetsområder for sosial kompetanse som empati, samarbeid, selvkontroll, selvhverdelse, problemløsning og humor.

Fri lek og organisert lek

I Stavanger skal SFO legge til rette både for fri lek og organisert lek. Så langt mulig skal leken tilrettelegges på barnas egne premisser. Dette betyr at barna skal gis tid og rom for fri lek, hvor de kan leke uforstyrret under tilsyn. Samtidig vil personalet, i den grad det er nødvendig, organisere lekeaktiviteter der de voksne deltar aktivt med styring og regler for leken. Mange barn trenger styring, regler og voksenveiledning for å kunne leke. Personalet i SFO må observere og vurdere barna i begge lekeformene og gripe inn, gi støtte og hjelp når situasjonen tilsier det. Dagsorden ved den enkelte SFO skal være så fleksibel at unødvendig avbrudd i barnas lek kan unngås.

Viktige suksessfaktorer

- Personalet tar ansvar for å veilede og hjelpe det enkelte barn i å utvikle sosial kompetanse
- Personalet har nødvendig kompetanse til å organisere gamle og nye leker/lekeformer
- Personalet legger til rette for variert fri lek og organisert lek, både ute og inne
- Personalet motiverer, inspirerer og veileder barna slik at alle deltar i leken
- Personalet tilrettelegger for at funksjonshemmede barn skal kunne delta i leken
- Foresatte opplever at barnet trives i SFO

Resultatoppnåelse vurderes gjennom

- Årlig foreldreundersøkelse
- Plan for kvalitet i SFO – skolens rapportering"

Utdrag fra Rammeplan for Skolefritidsordningen i Vefsn kommune

"Følgende prinsipper er retningsgivende for innholdet i skolefritidstilbudet i Vefsn kommune

- Innholdet skal bidra til helhet og sammenheng i barns hverdag.
- SFO skal spesielt legge til rette for lek, spontanitet og sosiale aktiviteter som stimulerer barns kreativitet og selvstendighet.

- Tilbudet skal gi barna muligheter for ro og leksearbeid.
- Varierte kulturtilbud som for eksempel kinobesøk, musikkskoleaktiviteter og bibliotekjeneste bør i størst mulig grad tilrettelegges i SFO-tida.
- Innholdet i skolefritidstilbudet må gi barna mulighet til å utvikle ansvar.
- Måltider, matvaner og matlaging bør inngå i skolefritidstilbudet.
- Fysisk aktivitet i form av friluftsliv og bruk av nærmiljøet skal være en naturlig del av SFO innholdet.
- Organiserte tilbud må samordnes med aktuelle kommunale tilbud, lag/foreninger og foreldre.
- Innholdet må best mulig tilpasses barn med ulik kulturbakgrunn, ulike forutsetninger og eventuelle funksjonshemninger.
- SFO må så langt som det er mulig tilrettelegge innholdet slik at barna får samvær og samarbeid på tvers av alderstrinnene.
- Hver skolefritidsordning skal ha en retningsgivende dagsplan som konkretiserer innholdet ovenfor. Foresatte skal informeres om denne planen."

Utdrag fra Rammeplan Bodø kommune

"Innhold i SFO

Dagen i SFO skal gi barna:

- Uteaktiviteter i all slags vær
- Kontakt med omsorgsfulle og inspirerende voksne.
- Positive fellesopplevelser.
- Gleden ved vennskap og tilhørighet.
- Et variert aktivitetstilbud.
- Et sunt måltid
- Tilbud om leksehjelp"

Utdrag fra Rammeplan for skolefritidsordningen Skedsmo kommune

"SFO skal være med på å utvikle et godt læringsmiljø og støtte skolen i arbeidet med å bygge opp under læringsprosessene ved å arbeide systematisk og kunnskapsbasert. Barnas dag skal preges av tydelige grenser og regler som gjennomgående bør være de samme i skole og SFO. SFO skal være en alternativ læringsarena. SFO skal gi omsorg gjennom å skape trygghet, trivsel og toleranse og tilby et variert utvalg av aktiviteter. Skole/SFO ser ofte barna på forskjellige arenaer og må derfor dele kunnskap om barnet til barnets beste. Det skal legges til rette for et godt samarbeide og god informasjonsflyt i ledelsen ved den enkelte skole så vel som mellom personalet i skole og SFO.

SFO skal være med på å bygge opp under læreprosessene i skolen. De grunnleggende ferdighetene som skal

vektlegges i alle fag, må også vektlegges i SFO. Personalet må stimulere elevene til å uttrykke seg muntlig, til å lese, skrive og regne, og det må være muligheter til å bruke digitale verktøy i SFO. Gjennom lek og andre aktiviteter får barna felles opplevelser og erfaringer som gir grunnlag for kulturforståelse, kommunikasjon og utvikling av begreper og muligheter for å uttrykke følelser og meninger.

SFO er en viktig sosial arena, og det er viktig at skolens arbeid med sosial kompetanse videreføres også her. For å styrke barn og unges sosiale kompetanse må det settes fokus på målrettet og systematisk arbeid med å lære sosiale ferdigheter.

Skolen/SFO har som oppgave å hjelpe til å utvikle selvstendige, ansvarsfulle individer med sosial tilhørighet og som mestrer ulike roller i samfunnet.

Sosial kompetanse skal være på dagsordenen hver dag som en bevissthet hos hele personalet. Sosial kompetanse er en grunnleggende forutsetning for at barn skal oppleve sosial mestring, og det er en positiv sammenheng mellom sosial kompetanse og skolefaglige prestasjoner.

Skedsmo kommunes plan for sosial, emosjonell og relasjonell kompetanse (SER-planen) er et viktig verktøy i dette arbeidet også i SFO.

Rammeplanen gir føringer for den enkelte SFOs mål, innhold og oppgaver. Planen skal tilpasses skolens faglige planer, lokale forhold, kompetanse, behov og tradisjoner. Det er formulert fire målområder for SFO:

1. Natur, teknikk og miljø
2. Lek og fysisk aktivitet
3. Kulturaktiviteter
4. Mat og helse

Gjennom året skal man være innom alle de fire hovedmålområdene, men den enkelte SFO velger selv hvor hovedfokuset skal ligge. Hovedfokus kan variere fra år til år, trinn til trinn osv. En konkretisering av den enkelte SFOs arbeid skal nedfelles i årsplanen, som behandles av skolens samarbeidsutvalg. Årsplanen skal detaljere og konkretisere de ulike aktivitetene og vise hvordan disse et tenkt gjennomført.

Årsplanen følger skoleåret, og skal utarbeides innen 1. september."

Utdrag fra Plan for utvikling av kvalitet i Arendal SFO

"Overordnet mål for Arendal SFO

Alle barn i Arendal SFO skal oppleve respekt, tillit og likeverdighet. Barna skal oppleve tydelige og trygge voksne som leder og tar ansvar for kvaliteten i all samhandling. I barnas SFO-tid skal det være rom for fri lek.

Fysisk aktivitet og lek

Gjennom daglig fysisk aktivitet og lek skal eleven videreutvikle sine sosiale og grunnleggende ferdigheter og gis mulighet til å etablere og utvikle vennskap

Arendal SFO skal ha som hovedregel å gi tilbud til alle elever om fast utetid, hver dag.

Arendal SFO skal ha ansatte som er aktive og setter i gang tiltak som fremmer fysisk aktivitet og lek hos den enkelte elev.

Kunst, kultur og kreativitet

Elevene skal gis mulighet til å oppleve kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk.

Arendal SFO skal sørge for at barn daglig har tilgang på bøker, bilder og rikelig, variert materiale og verktøy for skapende virksomhet.

Arendal SFO skal skape tilstrekkelig rom for både voksenledete og barnestyrtede aktiviteter for å utøve og nyte estetiske inntrykks- og uttrykksformer.

Mat og helse

Måltider skal fungere som en læringsarena for sosiale og språklige ferdigheter der elevene også lærer om kosthold og hygiene.

Arendal SFO skal ha voksne som innarbeider gode rutiner for hygiene.

Arendal SFO skal være behjelpelig i å gi barn informasjon om hva det vil si og ha et sunt og næringsrikt kosthold.

Natur og miljø

Det skal oppøves økt miljøbevissthet hos den enkelte elev.

Arendal SFO skal være miljøbevisst og ta vare på naturen. Kildesortering, ikke kaste søppel i naturen og rydde etter seg i natur og lekeområder, skal vektlegges.

Arendal SFO skal ha voksne som er gode rollemodeller når det gjelder natur og miljø."

